

שַׁבַּת טִישׁ

בס"ד

סֵדֶר בְּרַכַּת הָאֵילָנוֹת

היוצא בימי ניסן ורואה אילנות שמוציאין פרח, אומר "בא"י אמ"ה שלא חיבר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בהם בני אדם", ואינו מברך אלא פעם אחת בכל שנה ושנה, ואם איחר לברך עד אחר שיעדלו הפירות - לא יברך עוד. (שולחן ערוך או"ח סימן רכו)

בְּרַנְחָה יִקְצְרוּ: הַלֹּחַד יִלַּךְ וּבִכְהָ נִשְׂא מִשְׁדֵּי-חֲזָרַע
בְּא־יָבוֹא בְּרַנְחָה נִשְׂא אֶלְמָתָיו:

הַלְלוּיָהּ הִלְלוּ אֶת-ה' מִן-הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ
בְּמְרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָל-מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ
כָל-צָבָאוֹ: הַלְלוּהוּ שְׁמֵשׁ וְנֹרַח הַלְלוּהוּ
כָל-כּוֹכְבֵי אֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְחַמִּים
אֲשֶׁר מַעַל הַשָּׁמַיִם: יִהְלְלוּ אֶת-שֵׁם ה' כִּי הוּא
צִוָּה וּנְבָרָא: וְנַעֲמִידִם לְעַד לְעוֹלָם חֲקֻנְתּוֹ וְלֹא
יַעֲבֹר: הִלְלוּ אֶת-ה' מִן-הָאָרֶץ תְּנִינִים
וְכָל-תַּחֲמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֵּג וְקִישׁוֹר רֹיחַ סַעֲרָה
עֲשֵׂה דְבָרוֹ: הַחֲרִים וְכָל-גִּבְעוֹת עֵץ פְּרִי
וְכָל-אֲרָזִים: הַחֲיָה וְכָל-בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף:
מַלְכֵי-אָרֶץ וְכָל-לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל-שִׁפְטֵי אָרֶץ:
בַּחוּרִים וְגַם-בְּתוּלוֹת זָקֵנִים עַם-נְעָרִים: יִהְלְלוּ
אֶת-שֵׁם ה' כִּי-נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ הוֹדוּ עַל-אָרֶץ
וְשָׁמַיִם: וְנִרְם קֶרֶן לַעֲמֹ תַּחֲלֶה לְכָל-חַסִּידָיו
לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עַם-קָרְבּוֹ הַלְלוּיָהּ:

מִזְמוֹר לְדָוִד הָבּוֹ לַח' בְּנֵי אֱלִים הָבּוֹ לַח' כְּבוֹד
וְעִז: הָבּוֹ לַח' כְּבוֹד שְׁמוֹ הַשְׁתַּחֲוִי לַח'
בְּהִדְרַת-קֹדֶשׁ: קוֹל ה' עַל-הַמָּיִם אֶל-הַכְּבוֹד
הַרְעִים ה' עַל-מַיִם רַבִּים: קוֹל-ה' בִּפְתַּח קוֹל ה'
בְּהִדְר: קוֹל ה' שֹׁבֵר אֲרָזִים וְיִשְׁבֵּר ה' אֶת-אֲרָזֵי
הַלְבָּנוֹ: וְיִרְקִידֵם כַּמֹּרֶעַל לְבָנוֹ וְשָׂרִין כָּמוֹ
בּוֹרֵאמִים: קוֹל-ה' חֲצִב לַהֲבוֹת אֵשׁ: קוֹל ה'
יַחֲוִיל מְדַבֵּר יַחֲוִיל ה' מְדַבֵּר קֹדֶשׁ: קוֹל ה' יַחֲוִיל
אֵילֹת וַיַּחֲשֵׁף יַעֲרֹת וּבְחִיכְלוֹ כָּלוּ אֲמָר כְּבוֹד:
ה' לַמְבוֹל יֵשֵׁב וַיֵּשֶׁב ה' מֶלֶךְ לְעוֹלָם: ה' עִז
לַעֲמוֹ וַתּוֹ ה' בִּרְחֹךְ אֶת-עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוֹב ה' אֶת-שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ
כְּחִלְמִים: אִזּוּ יִמְלֹא שְׁחֹק פִּינוּ וְלִשְׁוִנֵנוּ רָנָה אִזּוּ
יֵאָמְרוּ בְּגוֹיִם הַגְדִּיל ה' לַעֲשׂוֹת עִם-אֱלֹהֵי: הַגְדִּיל
ה' לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמִיחִים: שׁוֹבָה ה'
אֶת-שְׁבִיתֵנוּ כְּאֶפְקִים בְּנִגְב: הַזְרָעִים בְּדַמְעָה

אחר כך יאמר "לשם יחוד" זה, המובא בספר "לשון חכמים" לרבנו יוסף חיים מבגדד בעל "בן איש חי"

בַּצּוֹמֶת, וְכָל נַפְשׁוֹת רוּחוֹת וְנִשְׁמוֹת הַמַּגְלָגְלוֹת
בּוֹ, וְאֶתְהָ הָאֵל בְּמִדַּת טוֹבָה וּבְחֶסֶד הַגָּדוֹל,
תֵּאָר לָהֶם בְּאוֹר פֶּנִּיךְ וּתְשִׁלֵּם בְּרוּרָם וּתְקוּנָם.
בְּרַכֶּם טַהֲרֶם רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ תְּמִיד גָּמְלָם:
וַיְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאַלְכֵי אַבּוֹתֵינוּ,
שֶׁבְּזִכּוֹת הַבְּרָכָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נִבְרַךְ, יָקִים בָּנוּ
מֵאֲמָר רָאָה רִיחַ בְּנֵי כְרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרַכּוֹ ה',
וְנִקְבֹּל שְׁפַע עֲשֵׂרֶת הַבְּרָכוֹת כְּפִתּוּב וַיְתֵן לָךְ
הָאֱלֹקִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֵב דָּגָן
וְתִירָשׁ. יַעֲבֹדוך עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוִי לָךְ לְאֻמִּים תּוֹחַ
גִּבּוֹר לֹאֲחִיד וַיִּשְׁתַּחֲוִי לָךְ בְּנֵי אֲמָד. אֲבִרְיֶךָ
אֲרוּר וּמְבָרְכֶךָ בְּרוּךְ. וַיְהִי לְרָצוֹן אֲמָרִי כִּי
וַהֲגִיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ ה' צוּרִי וְגֹאֲלִי. וַיְהִי נַעֲם ה'
אֱלֹקֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה
יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה:

לְשֵׁם יַחֲוֹד קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנִיתָהּ, בְּדַחֲלוֹ
וּרְחִימוֹ וּרְחִימוֹ וּדְחִילוֹ, לִנְחֵדָא שֵׁם יו"ד וְח"א
בּוֹא"ו וְח"א בְּיַחֲוֹדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל,
וּבְשֵׁם כָּל הַנְּפִשׁוֹת וְרוּחוֹת וְנִשְׁמוֹת
הַמַּתִּיחִסוֹת אֵל שְׂרָשֵׁי נַפְשָׁנוּ רוּחָנוּ וְנִשְׁמָתָנוּ,
וּמַלְבוּשֵׁיהֶם וְחֶרֶבִים לָהֶם, שְׁמִכְלִלוֹת
אֲצִילוֹת בְּרִיאָה יִצִּירָה עֲשִׂיָה, וּמִכָּל פְּרָשִׁי
אֲצִילוֹת בְּרִיאָה יִצִּירָה עֲשִׂיָה, חֲרִי אֲנַחְנוּ
מוֹכְנִים וּמְזַמְנִים לָקִים מַצּוֹת הַבְּרָכָה שֶׁתִּקְנֵנוּ
חֻקִּים זְכוּרֹנִם לְבְרָכָה, עַל רֵאִית אֵילָנוֹ
דְּמַלְבְּלָבִי, וְעַל לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאַלְכֵי
אַבּוֹתֵינוּ כְּאֵלֹ כּוֹנֵנֵנוּ בְּכָל חַפְזוֹת הָרָאוּיוֹת לְכוֹן
בְּבְרָכָה הַזֹּאת וְסוּדוֹתֶיהָ. וְתַחֲיָה חֲשׁוּבָה
וּמִקְבֵּלָת וּמִרְצָה לְפָנֶיךָ בְּרָכָה זֹ, לְבָרַר
וּלְהַעֲלוֹת עַל יְדֶהָ, כָּל נִיצוּצֵי הַקֹּדֶשׁ הַמַּעֲרָבִים

שַׁבַּת טִישׁ

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שְׁלֵא
חֶסֶד בְּעוֹלָמוֹ כְּלוּם, וּבָרָא בּוֹ בְּרִיּוֹת טוֹבוֹת
וְאֵילָנוֹת טוֹבוֹת לִיהֲנוֹת בָּהֶם בְּנֵי אָדָם:

אחר הברכה יאמר תפילה זו

וּפְרֵי הָאָרֶץ לְגֵאוֹן וּלְתַפְאֶרֶת לְפָלִישֵׁת יִשְׂרָאֵל.
וְנֹאמֶר, וּבְנוּ בָתִּים וַיָּשְׁבוּ וַיִּשְׁעוּ כְרָמִים וְאָכְלוּ
פְּרִיָם. וְקִיָּם בְּנוֹ אֲשֶׁר הִבְשַׁחְתָּנוּ עַל יְדֵי עֲמוּס
נְבִיאָךְ, הִנֵּה יָמִים בָּאִים נֹאֵם ה' וְנִגְשׁ חוֹרֵשׁ
בַּקָּצֵר וְדֹרֶךְ עֲנָבִים בַּמִּשְׁךְ הַזֶּרַע, וְהַטִּיפוּ
הַחֲרִים עָסִים וְכָל הַגְּבֻעוֹת תִּתְמוּגְגֶנָה. וְשַׁבְתִּי
אֶת שַׁבּוֹת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּבְנוּ עָרִים נִשְׁמוֹת
וַיָּשְׁבוּ, וַיִּשְׁעוּ כְרָמִים וַיִּשְׁתּוּ אֶת יַיִן וַיַּעֲשׂוּ גִּטּוֹת
וְאָכְלוּ אֶת פְּרִיָהֶם. וְקִיָּם בְּנוֹ אֲשֶׁר הִבְשַׁחְתָּנוּ עַל
יְדֵי יְחִזְקֵאל נְבִיאָךְ, וְחֲרַבְתִּי אֶת פְּרִי הָעֵץ
וְתִגְוַבֶּת הַשָּׂדֶה, לִמְעַן אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד
חֶרֶפֶת רָעַב בְּגוֹיִים. וְנֹאמֶר, וְעַל הַנֶּחֱל יַעֲלֶה עַל
שִׁפְתּוֹ מִזָּה וּמִזָּה כָּל עֵץ מֵאֵכֶל לֹא יִבֹּל עֲלֵהוּ
וְלֹא יִתֵּם פְּרִיו, לְחֹדְשֵׁיו יִבְכֶּה, כִּי מִיָּמָיו מִן
הַמִּקְדָּשׁ חָמָּה יוֹצְאִים וְהִנֵּה פְּרִיו לְמֵאֵכֶל וְעֲלֵהוּ
לְתִרּוּפָה:

וְתִמְלֹךְ אַתָּה הוּא ה' אֱלֹהֵינוּ מִחֶרֶק לְבַדְּךָ עַל
כָּל מַעֲשִׂיךָ. בְּחֵר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וּבִירוּשָׁלַם
עִיר קֹדֶשְׁךָ. פִּתּוּב בְּדַבְרֵי קֹדֶשְׁךָ. 'מֶלֶךְ ה'
לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר תִּלְלוּנָהּ:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שְׁמַחְתִּי בְּאִמְרֵים לִי בֵּית
ה' גִּלְדִּי: עֲמֻדוֹת הָיוּ רִגְלֵינוּ בִּשְׁעָרֶיךָ יְרוּשָׁלַם:
יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֶׁחֲבָרָהּ לָהּ יְחִידוֹ: שְׁשֵׁם
עָלוּ שְׂבָטִים שֶׁבִּשְׂיָה עֲדוֹת לִישְׂרָאֵל לְחֲדוֹת
לְשֵׁם ה': כִּי שְׁמָחָה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט
בִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד: שְׁאֵלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלַם יִשְׁלֹוּ
אֶחְבִּיד: יְחִי־שְׁלוֹם בְּחִילְךָ שְׁלֹוּהָ בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ:
לִמְעַן אַחֵי וְרַעֵי אֲדַבְּרָהּ־נָא שְׁלוֹם בְּךָ: לִמְעַן
בֵּית־ה' אֱלֹהֵינוּ אֲבַקֶּשֶׁה טוֹב לְךָ:

יְחִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְּשִׁמְחָה לְאַרְצֵנוּ וְתִשְׁעֵנוּ בְּגִבּוֹלֵנוּ,
וְשֵׁם נְקִיָּם מִצְּנוֹת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשֵׂרוֹת וְכָל מִצְּוֹת
הַתְּלוּיֹת בְּאָרֶץ אֲשֶׁר הִנַּחְתָּ לְאֲבוֹתֵינוּ הִיא
אָרֶץ זֶבֶת חֶלֶב וְדִבְשׁ, אָרֶץ נִחְלִי מַיִם, עֲנֻנוֹת
וְתַחֲוִמוֹת יוֹצְאִים בִּפְקֻעָה וּבְחֶרֶק, אָרֶץ חֶשֶׁה
וְשִׁעוּרָה וְגִפּוֹן וְתַאֲנָה וְרִמּוֹן, אָרֶץ זֵית שְׁמֹן
וְדִבְשׁ. כֹּאֲשֶׁר צִוִּיתָנוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה
עֲבֹדְךָ. אָנָּה ה' לִמְעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל, הַגָּדוֹל חֲסִדְךָ
עֲמָנוּ וְקִיָּם לָנוּ אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר הִבְשַׁחְתָּנוּ עַל
יְדֵי מֹשֶׁה עֲבֹדְךָ, וְנִתְּתִי גִשְׁמִיכֶם בְּעֵתָם וְנִתְּנָה
הָאָרֶץ יְבוּלָה וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פְּרִיו. וְהַשִּׁיג לָכֶם
דִּבְשׁ אֶת בָּצִיר וּבָצִיר יִשְׁיֵג אֶת זֶרַע וְאִכְלֶתֶם
לְחֶמֶקְכֶם לְשִׁבְעָה וַיִּשְׁבַּתֶּם לְבָשָׁח בְּאַרְצְכֶם. וְקִיָּם
בְּנוֹ אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר הִבְשַׁחְתָּנוּ עַל יְדֵי יִשְׁעִיָה
נְבִיאָךְ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה צֶמַח ה' לְצַבִּי וּלְכַבּוֹד

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ.
טוֹב וּמַשִּׁיב הַדֶּרֶשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ בְּחֶמֶן
רַחֲמֶיךָ. בְּגִלְלָה אֲבוֹת שְׁעָשׂוּ רְצוֹנְךָ. בְּנֵה בֵּיתְךָ
כְּבִתְחִלָּה וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוּנוֹ. וְהִרְאֵנוּ
בְּבִנְיָנוּ וְשִׁמְחָנוּ בְּתַקּוּנוֹ. וְהַשֵּׁב כְּתָנִים
לְעַבְדֶּיךָם וְלוֹאִים לְשִׁירָם וְלִזְמָרָם. וְהַשֵּׁב יִשְׂרָאֵל
לְגוֹיָהֶם. וְשֵׁם נַעֲלָה וְנִרְאָה וְנִשְׁתַּחֲוָה לְפָנֶיךָ
בְּשִׁלֵּשׁ פַּעַמֵּי רִגְלֵנוּ כְּפִתּוּב בְּתוֹרָתְךָ. שְׁלֵשׁ
פַּעַמִּים בִּשְׁנָה יִרְאָה כָּל זְכוּרְךָ אֶת פָּנֵי ה'
אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר. בְּחַג הַמִּצּוֹת. וּבְחַג
הַשִּׁבְעוֹת. וּבְחַג הַסֻּכּוֹת. וְלֹא יִרְאָה אֶת פָּנֵי ה'
רִיקָם. אִישׁ כְּמִתְנַת יָדוֹ כְּבִרְפֶּת ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר
נָתַן לְךָ:

יש אומרים כאן נוסח "פתח אליהו" ואומרים קדיש "על ישראל" בעשרה מישראל
לאחר הברכה יפריש לצדקה כפי נדבת לבו